PATVIRTINTA
Žiemgalos gimnazijos direktoriaus
2026 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. V-82

POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-1268 „Rekomendacijos dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams“ bei gimnazijos Vaiko gerovės komisijos (toliau – VGK) ir Metodinės tarybos 2026 m. lapkričio 16 d. išplėstinio posėdžio nutarimu.

2. Aprašu siekiama padėti Joniškio r. Žiemgalos gimnazijos darbuotojams veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti gimnazijos bendruomenės narių fizinį ir psichologinį saugumą.

3. Aprašas nustato galimas taikyti poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo Gimnazijoje sąlygas.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti Gimnazijoje draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, nesusijusios su mokymosi procesu.

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą mokinio elgesys.

Poveikio priemonė – Gimnazijos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję Gimnazijos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią.

Ugdymosi vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje Gimnazijos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

5. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS
POVEIKIO PRIEMONĖS IR JŲ TAIKYMO SĄLYGOS

6. Gimnazijos darbuotojas, esant Apraše nustatytoms sąlygoms ir siekdamas užtikrinti Gimnazijos bendruomenės narių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

6.1. rašyti mokiniui drausmines pažymas;

6.2. iškviesti Gimnazijos direktorių ar jo įgaliotus asmenis (socialinį pedagogą, direktoriaus pavaduotoją ugdymui);

6.3. organizuoti mokinio daiktų patikrinimą;

6.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus;

6.5. pakeisti mokinio ugdymosi vietą;

6.6. rašyti tarnybinius pranešimus.

7. Taikant Apraše numatytas poveikio priemones privalu atsižvelgti į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas, poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias, aplinkybes.

8. Apraše numatytos poveikio priemonės taikomos mokiniui tik tada, kai Gimnazija yra išnaudojusi visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes (pavyzdžiui, vesti individualūs pokalbiai su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) arba bent vienu iš jų ir kitos priemonės) ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauna mokinių ugdymosi

procesą pamokos metu. Kitais atvejais į mokinio padarytus Gimnazijos vidaus tvarkos taisyklių, mokinio elgesio taisyklių ir mokymo sutarties nuostatų pažeidimus reaguojama kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę turi būti nedelsiant informuojamas Gimnazijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, taip pat, esant būtinybei**,** savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyrius ir (ar) teritorinė policijos įstaiga.

10. Mokiniui pritaikytą poveikio priemonę ir Mokyklos darbuotojo veiksmus mokinio atžvilgiu privalu fiksuoti raštu įrašu Registracijos dienyne (1 priedas).

III SKYRIUS
DRAUSMINIŲ PAŽYMŲ RAŠYMAS

11. Mokiniui sistemingai pažeidinėjant mokinio elgesio taisykles ir į 3 žodines duotas pastabas nereaguojant, mokytojas dalykininkas pradeda pildyti **drausmines pažeidimo pažymas** ir informuoja tėvus apie netinkamą mokinio elgesį pamokose TAMO dienyne „Pastabų/pagyrimų“ skiltyje:

11.1. po trijų pastabų TAMO dienyne, kartojantis elgesio ir drausmės pažeidimams, kalbasi su tėvais telefonu (fiksuoja pokalbį TAMO dienyno „Komentarų“ skiltyje);

11.2. situacijai nesikeičiant, užpildo drausmės pažeidimo pažymą (2 priedas) perduoda klasės auklėtojui.

12. Visais atvejais, kai mokinys netinkamai elgiasi, mokytojas rašo informaciją į elektroninio dienyno skiltį „pastabos“. Tais atvejais, kai mokytojas bendrauja su tėvais ar pasikvietus tėvus į mokyklą jie neatvyksta, mokytojas apie tai rašo informaciją į elektroninio dienyno skiltį „Komentarai“.

13. Mokiniui ir toliau netinkamai elgiantis ir kai yra užfiksuoti drausmės pažeidimo atvejai, klasės auklėtojas teikia informaciją gimnazijos VGK svarstymui.

IV SKYRIUS
GIMNAZIJOS DIREKTORIAUS (AR JO ĮGALIOTO ASMENS) IŠKVIETIMAS

14. Gimnazijos darbuotojas gali išsikviesti Gimnazijos socialinį pedagogą, direktoriaus pavaduotoją ugdymui, ar direktorių, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.

15. Iškviestas asmuo tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio(-ių) ugdymosi proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui(-iams).

V SKYRIUS
MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

16. Jeigu Gimnazijos darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų (ginklai, peiliai, dujiniai balionėliai, sprogmenys, petardos, narkotinės ar psichotropinės medžiagos, tabako gaminiai, alkoholiniai gėrimai, kiti kenksmingi ir sveikatai pavojingi daiktai, kurie nėra mokymo priemonės), darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja Gimnazijos vadovą, direktoriaus pavaduotoją ugdymui, socialinį pedagogą.

17. Gimnazijos darbuotojas ir Gimnazijos direktorius arba jo įgalioti asmenys turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai gali būti patikrinti tik gavus mokinio sutikimą ir (ar) jam pačiam dalyvaujant jo daiktų patikrinime.

18. Jeigu mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du Gimnazijos darbuotojai, vienas iš jų – Gimnazijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo. Paaiškėjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.

19. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir jie kviečiami atvykti į Gimnaziją. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama teritorinė policijos įstaiga.

20. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviesti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas Gimnazijos direktoriaus paskirto Gimnazijos darbuotojo. Rasti draudžiami daiktai laikomi Gimnazijos direktoriaus ar jo įgaliotų asmenų priežiūroje iki bus perduoti tėvams (globėjams) ar policijos darbuotojams.

VI SKYRIUS
PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

21. Gimnazijos darbuotojas, gali įpareigoti greta esantį mokinį iškviesti Gimnazijos direktorių ar/ir jo paskirtus asmenis (direktoriaus pavaduotoją ugdymui, socialinį pedagogą) (esant neatidėliotinam atvejui minėtus asmenis gali iškviesti telefonu), kad padėtų nutraukti, užkirsti kelią netinkamam mokinio ir/ar mokinių grupės smurtiniam elgesiui prieš kitus mokinius, gimnazijos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis, gali taikyti šiuos pagrįstus fizinius veiksmus:

21.1. Mokinį sulaikyti (laikant už rankos(-ų); vedant už rankos, parankės; guodžiant mokinį (apglėbiant jį per pečius ir laikant, kol mokinys nurims ir pan.):

21.1.1. siekiant nutraukti ir/ar apsaugoti mokinį nuo savęs ir/ar kitų asmenų (su) žalojimo;

21.1.2. neišleidžiant mokinio iš patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ir/ar kitų asmenų saugumui;

21.1.3. nutraukiant mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius gimnazijos darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

21.1.4. nutraukiant mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir/ar apsaugant turtą nuo galimo sunaikinimo ir/ar sugadinimo, ir/ar sustabdant netvarką;

21.1.5. atskiriant mokinį, griaunantį bendrą klasės tvarką ar gimnazijos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis drausmės ir elgesio taisyklių, persodinant į kitą vietą, pastatant atokiau nuo kitų mokinių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiui, klasės, salės, valgyklos ar pan.);

21.1.6. Pakeičiant ugdymosi vietą, perduodant socialiniam pedagogui, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauna mokinių ugdymosi procesą pamokos ir/ar renginio metu (nuvedus mokinį į socialinio pedagogo darbo kabinetą, mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis arba mokiniui teikiama reikiama švietimo pagalba). Priemonė taikoma iki teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (pavyzdžiui, mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.), arba kol mokinį pasiima jo tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų. Tuo atveju, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali, organizuoti mokinio perdavimą kitiems įgaliotiems asmenims.

22. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

22.1. mokinį(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;

22.2. mokinį vedant už rankos;

22.3. guodžiant mokinį;

22.4. pasveikinant mokinį;

22.5. padedant neįgaliam mokiniui;

22.6. mokant mokinį groti instrumentu, šokti;

22.7. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;

22.8. rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymosi procese naudojamas priemones;

22.9. teikiant pirmąją pagalbą.

23. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

23.1. naudojami kaip bausmė;

23.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;

23.3. naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;

23.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

24. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko gyvybei ir sveikatai.

25. Gimnazijos darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

VII SKYRIUS
UGDYMOSI VIETOS PAKEITIMAS

26. Ugdymosi vietos pakeitimas taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauna mokinių ugdymosi procesą pamokos metu.

27. Gimnazijos darbuotojų veiksmai keičiant mokiniui ugdymosi vietą:

27.1. dalyko mokytojas:

27.1.1. praneša mokiniui savo sprendimą;

27.1.2. telefono skambučiu ar pasiunčiant greta esantį mokinį iškviečia socialinę pedagogę, direktoriaus pavaduotoją ugdymui, direktorių;

27.1.3. paskiria mokiniui užduotis pamokai;

27.1.4. pasibaigus pamokai, susipažįsta su mokinio pasiaiškinimu ir pasirašo.

27.2. socialinis pedagogas:

27.2.1. gavus pranešimą iš mokytojo, palydi mokinį iš klasės į socialinio pedagogo kabinetą;

27.2.2. prižiūri mokinį, kad parašytų netinkamo elgesio ar veiklos paaiškinimą;

27.2.3. prižiūri mokinį, atliekantį dalyko mokytojo paskirtas užduotis;

27.2.4. pasibaigus pamokai užpildo ir pasirašo *Registracijos* dienyne;

27.2.5. perduoda informaciją tėvams, klasės auklėtojui arba kt. Institucijoms.

28. Mokinio ugdymosi vieta pakeičiama šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, atsižvelgus į mokytojo, prižiūrėjusio mokinį pakeitus jo ugdymosi vietą, Gimnazijos vadovo sprendimu šios priemonės taikymo trukmė gali būti pratęsta iki tos dienos pamokų pabaigos.

29. Gimnazijos renginio metu pašalintas mokinys prižiūrimas socialinio pedagogo, kol teigiamai pasikeičia jo elgesys (nusiramina, pradeda ir/ar pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiima jo tėvai (globėjai, rūpintojai).

VIII SKYRIUS
TARNYBINIŲ PRANEŠIMŲ RAŠYMAS

30. Tarnybinis pranešimas be atskiro mokinių ir tėvų įspėjimo rašomas ypatingais atvejais, kai mokinio elgesys neprognozuojamas, keliamas pavojus sau ir kitiems, tyčiojamasi, smurtaujama, vartojamas alkoholis, tabakas ir kitos psichotropinės medžiagos, necenzūriniai žodžiai ir kt.

31. Tarnybinį pranešimą mokytojas pateikia sekretorei, kurį jį užregistruoja ir perduoda direktoriui.

32. Sprendžiant problemą direktorius pasitelkia informacijos teikėją (mokytoją ar klasės auklėtoją ar socialinį pedagogą) trūkstamai informacijai (pasiaiškinimas, kt.) papildyti.

33. Išsprendus problemą direktorius perduoda informaciją ir tarnybinį pranešimą klasės auklėtojai ar socialinei pedagogei, kuri apie tai informuoja tėvus ir tarnybinio pranešimo teikėją.

34. Klasės auklėtojas bendradarbiaudamas su socialine pedagoge kviečia į gimnaziją tėvus.

35. Tėvai, susipažinę su tarnybiniu pranešimu ir direktoriaus įsakymu, ant jo rašo „susipažinau“ ir pasirašo, jei tėvai neatvyksta galima informuoti telefonu, auklėtojas ant tarnybinio pranešimo užrašo, kad „tėvai informuoti telefonu“.

36. Direktorius reikalui esant perduoda Vaiko gerovės komisijai.

37. Klasės auklėtojas, tėvai ir Vaiko gerovės komisijos nariai numato veiksmų planą problemai spręsti ir bendradarbiauja spręsdami problemą.

38. Vaiko gerovės komisija inicijuoja informaciją perduoti kitoms institucijoms.

39. Socialinė pedagogė kaupia informaciją apie tarnybinius pranešimus ir direktoriaus įsakymus.

IX SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40. Taikant poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, vadovautis prioritetinės vaiko teisių ir interesų apsaugos, gynimo, žmogiškojo orumo, individualizavimo, visapusiškumo, pagarbos ir protingumo principais.

41. Šių nuostatų pagrindu papildomos Gimnazijos darbo vidaus tvarkos taisyklės, mokinio elgesio taisyklės, mokymo sutartys ir kiti Gimnazijos veiklą reglamentuojantys dokumentai.

41.1. Su poveikio priemonių taikymu netinkamai besielgiantiems mokiniams, jų sąlygomis ir tvarka, supažindinami gimnazijos bendruomenės nariai ir reikalaujama laikytis vieningų susitarimų.

41.2. Klasės auklėtojai supažindina mokinius (pasirašytinai) ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) arba bent vieną iš jų (klasių tėvų susirinkimų metu) su šiuo Aprašu, visa informacija skelbiama gimnazijos svetainėje www.ziemgalosgimnazija.lt

42. Visus skundus dėl poveikio priemonių mokiniui taikymo privalu nuodugniai ir operatyviai išnagrinėti Vaiko gerovės komisijoje.

_____

Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašo
1 priedas

POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS REGISTRACIJOS DIENYNAS

Data	Klasė	Pamoka (jos laikas), mokytojas	Problema	Mokiniai	Informacija tėvams	Individualus darbas	Pastabos, rekomendacijos

Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašo 2 priedas

DRAUSMĖS PAŽEIDIMO PAŽYMA

Mokinys(ė) .....
Klasė .....

Pamokos, pertraukos, renginio, išvykos metu (pažymėti ženklu x):	Data		
Vėlavo į pamoką;			
Triukšmavo;			
Vartojo necenzūrinius žodžius;			
Nereagavo į mokytojo pastabas;			
Trukdė dirbti pamokos metu (naudojasi mobiliuoju telefonu ir kt.);			
Tyčiojosi iš klasės draugų, mokytojo;			
Neturėjo reikalingų pamokai priemonių;			
Sėdėjo su striuke/ paltu;			
Mušėsi;			
Gadino mokymo priemones, mokyklos inventorių;			
Rūkė mokyklos patalpose, mokyklos teritorijoje ar prieigose;			
Kita (įrašyti)			

Mokytojo veiksmai sprendžiant problemą:

□ 3 žodinės pastabos;

□ 3 pastabos TAMO dienyne;

□ pokalbis telefonu su mokinio tėvais;

□ kita

.....

Mokytojo vardas, pavardė, parašas.....
Drausmės pažeidimo pažymą perduoti klasės vadovui.